

Uppföljning vårdval öppen specialiserad ögonsjukvård 2024

Uppföljningen utgår från uppföljningskapitlet i regelboken vilket består av både löpande uppföljning och händelseorsakad uppföljning. Den löpande uppföljningen fokuserar på områden som ingår i God vård enligt Socialstyrelsens ledningssystem för kvalitet och patientsäkerhet (SOSFS 2005:12). Sammantaget syftar indikatorerna i God vård till att ge en bred och god bild av uppdragets genomförande.

Uppföljningen har gjorts utifrån regelbokens uppföljningsplan, och utfallet baseras på tillgänglig statistik inom Region Östergötland, inlämnade underlag från leverantörerna samt dialogmöten med dessa. Uppföljningsmötena avseende verksamhetsåret 2024 genomfördes digitalt under februari 2025, med var och en av leverantörerna. Underlaget avseende Region Östergötlands ögonklinik omfattar till viss del både vårdvalsuppdraget och uppdraget enligt beställningen, det vill säga den ögonsjukvård som ligger utanför vårdvalet och bedrivs i regionens regi.

Vissa parametrar omfattar även 2023 års resultat inom parentes.

Leverantörer:

- Ögonkliniken Region Östergötland i Linköping och Norrköping (RÖ) - basuppdrag och tilläggsuppdrag. Andel av ersättning: 29% (39%).
- Capio ögon - basuppdrag och tilläggsuppdrag i Linköping. Andel av ersättning: 26% (26%).
- Norrköpings ögonklinik - basuppdrag och tilläggsuppdrag. Andel av ersättning: 33% (27%).
- Synpraxis - basuppdrag i Motala. Andel av ersättning: 7% (7%).
- Tiberias eye center – basuppdrag i Linköping. Andel av ersättning: 5% (1%).

Under år 2024 fick leverantörerna avdrag på ersättningen under elva av årets månader på grund av att den sammanlagda produktionen slog i ersättningstaket.

Hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande hälso- och sjukvård

Uppföljningskriterier	Uppföljningsmetod/ källa	Mått/Mätetal	Periodicitet	Resultat
Strategier för råd om levnadsvanor till patienter inom olika diagnosgrupper	Beskrivning av hur dessa strategier är utformade		1 g/år	Råd om levnadsvanor ges utifrån individuellt behov till framför allt patienter med makulasjukdom och diabetes. RÖ och Norrköpings ögonklinik informerar om vikten av

[Skriv här]

				att vara rök- och alkoholfri inför och efter operation.
--	--	--	--	---

Medicinska resultat

Uppföljningskriterier	Uppföljningsmetod/ källa	Mått/Mätetal	Periodicitet	Resultat
Inrapportering i kvalitetsregistren Nationella diabetesregistret (NDR) Svenska Makularegistret För tilläggsuppdrag 1 Nationella kataraktregistret	Redovisning av Leverantören	Antal patienter täckningsgrad Mål över 95 % täckning i alla register	1 g/år	Alla leverantörer registrerar i kravställda kvalitetsregister. Alla leverantörer beskriver att de har rutiner för registrering i kvalitetsregister för att få en så hög täckningsgrad som möjligt. Nationella diabetesregistret (NDR): Under år 2024 har alla vårdgivare använt rätt mall i Cosmic för att möjliggöra automatisk överföring via patientens listade vårdcentral till NDR. Svenska Makularegistret: Alla verksamheter uppger att registreringen i makularegistret är tidskrävande men att de hittat rutiner för att säkerställa att registrering sker. För tilläggsuppdrag 1 Nationella kataraktregistret, se nedan för resultat.
Beskrivning av resultaten i alla för Leverantören aktuella kvalitetsregister	Beskrivning/redovisning av resultat		1 g/år Dialog	Resultat avser endast kataraktregistret. Ett gemensamt möte med alla opererande kliniker för dialog och analys kopplat till resultatet i kataraktregistret 2024 har genomförts. I dialogen jämfördes respektive

				leverantör sinsemellan gentemot RÖ som helhet och riket. Vid dialogen kunde konstateras att Region Östergötland ligger lågt i andel bilaterala operationer, 7,6% (5,3%), jämfört med riket, 24,8% (22%). Antalet kataraktoperationer i Östergötland har ökat, från 7311 år 2023 till 7883 år 2024.
Läkemedelsförskrivning	Regionens BI samt Läkemedelsenheten	Hur stor kostnad per pat för förskrivna läkemedel som finansierats av vårdgivaren Analys av uthämtade läkemedel	1 g/år Dialog om förskrivningsmönster	Denna parameter har inte kunnat följas som beskrivet under mått/mätetal. Det som följts upp avser kostnaden för respektive injektionsläkemedel för respektive leverantör där det finns framtagna riktlinjer för vilket läkemedel som ska användas. Regionen har under året påbörjat arbete med förifyllda sprutor i kostnadsbesparande syfte. I dagsläget är det dock inte möjligt för de privata att få delade sprutor.

Säker hälso- och sjukvård

Uppföljningskriterier	Uppföljningsmetod/källa	Mått/Mätetal	Periodicitet	Resultat
Patientsäkerhet	Dialog med av regionen utsedd		Minst vartannat år	Alla leverantörer har skickat in patientsäkerhetsberättelse på begäran av chefläkarfunktionen. NÖ har haft dialog med chefläkarfunktionen kopplat till avauktoriseringen av regionens ögonklinik i Norrköping. RÖ och Synpraxis har haft patientsäkerhetsdialog under 2024. Tiberias

				har ej haft patientsäkerhetsdialog under 2024. Capio har egen chefläkare inom sin organisation.
Hantering av avvikelse	Synergi Beskrivning av vilka åtgärder som vidtagits.	Antal avvikelser Antal genomförda händelseanalyser	1 g/år	Alla leverantörer har under 2024 använt sig av Synergi för avvikelserapportering. Capio använder utöver det sitt egna system, Centuro, för interna avvikelser. Alla leverantörer har beskrivit vilka avvikelser de har haft under 2024 och hur de har hanterats. Exempel på avvikelser är missade bokningsunderlag, avsaknad av remiss, långa väntetider och gränsdragningsproblematik mellan vårdvalsuppdraget och Ögonklinikens uppdrag enligt beställningen. Åtgärder som vidtagits är bland annat att förbättra rutiner gällande administration och dialog kring gränssnittsfrågor på samrådsmöten. RÖ har förutom händelseanalyser även arbetat med internanalyser.
Ärenden till Patientnämnden och IVO	Dialog avseende ärenden	Antal ärenden Vidtagna åtgärder	1 g/år	Capio och RÖ hade 2024 ärenden till patientnämnden medan NÖ, Tiberias och Synpraxis inte hade några ärenden till patientnämnden. RÖ har också haft ett ärende till IVO.
Lex Maria-ärenden	Beskrivning av vilka åtgärder som vidtagits.	Antal Lex Maria-anmälningar	1 g/år	RÖ har gjort Lex Maria-anmälningar under 2024 som handlat om bland annat vårdskador på grund av lång väntetid för patienter med glaukom.

Personcentrerad hälso- och sjukvård

Uppföljningskriterier	Uppföljningsmetod/ källa	Mått/Mätetal	Periodicitet	Resultat
Information och kommunikation med patienter och närstående	Beskrivning av hur informationen till patienter och närstående är utformad		1 g/år	Alla leverantörer arbetar med både muntlig och skriftlig information till patienter, närstående och eventuell boendepersonal. De har framtagna patientbroschyrer.
Tillgängligheten är anpassade patienter med nedsatt synförmåga	Beskrivning av åtgärder samt intermittent fysisk inspektion	Alla kontakter såsom fysiska lokaler, bokningssystem/webb-plats, telefon och personlig service.	1 g/år	De privata leverantörerna har anpassat lokalerna på olika sätt utifrån behov, till exempel med skyltning och markeringar. RÖ förhåller sig till regionövergripande riktlinjer och planerar flytt till nya lokaler på Garnisonen i november 2025. NÖ och Tiberias beskriver vilka anpassningar de har för personer med olika typer av rörelsehinder, såsom handhållen spaltlampa, lift och turner.

Effektiv hälso- och sjukvård

Uppföljningskriterier	Uppföljningsmetod/ källa	Mått/Mätetal	Periodicitet	Resultat
Vårdkonsumtion – följsamhet till Regionens riktlinjer och vårdprogram	Regionens uppföljning Dialog	Exempelvis rutinmässiga: - återbesök efter kataraktoperation, - bedömningsbesök före kataraktoperation	1 g/år	Rapporten Effektiv hälso- och sjukvård reviderades efter uppföljningen avseende år 2023 och utgör underlag för dialog. Alla leverantörer beskriver att de varken gör bedömningsbesök eller återbesök i samband med kataraktoperation om det inte är

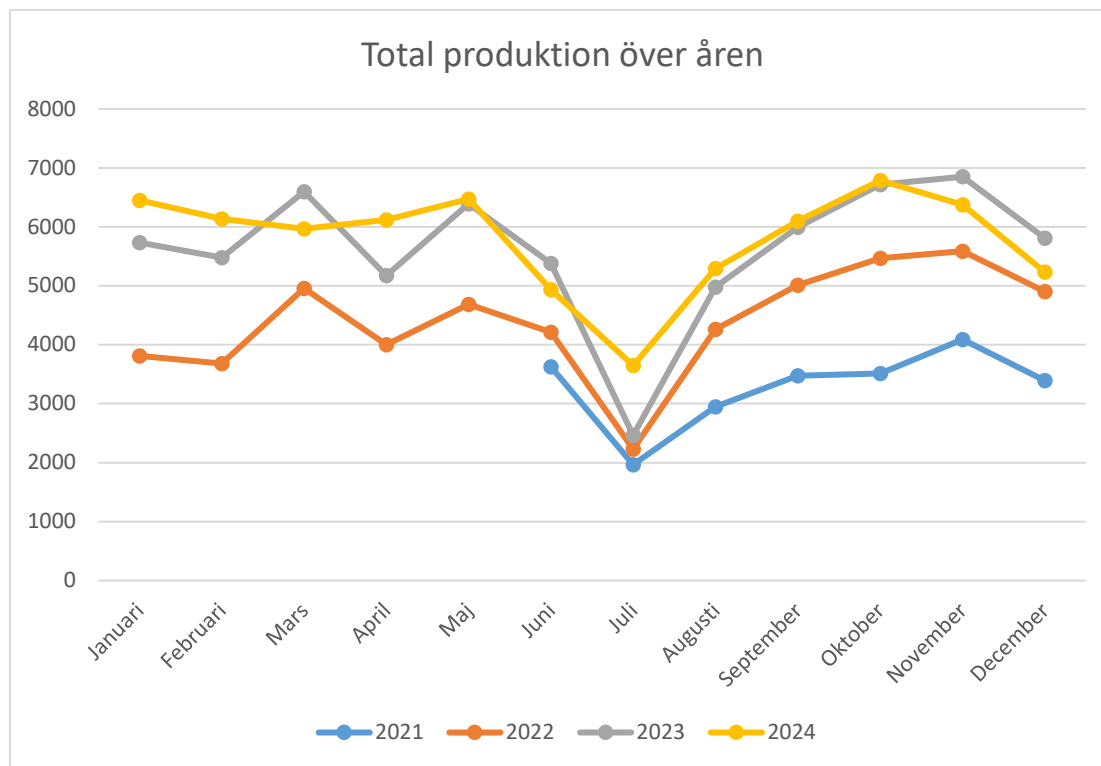
				motiverat utifrån riktlinjer eller medicinska behov.
Vårdkonsumtion - glaukomdiagnos	Regionens uppföljning	Antal återbesök per patient och år Antal synfältsundersökningar per patient och år Från och med 2022	1 g/år	Capio: 2,0 återbesök per patient och år och 1,3 synfält per patient och år. NÖ: 2,2 återbesök per patient och år och 1,3 synfält per patient och år RÖ: 1,6 återbesök per patient och år och 1,1 synfält per patient och år. Synpraxis: 1,9 återbesök per patient och år och 1,1 synfält per patient och år. Tiberias: 2,0 återbesök per patient och år och 1,4 synfält per patient och år.
Vårdkonsumtion	Regionens uppföljning	Antal besök per patient och år	1 g/år	Capio: 2,0 besök per patient och år. NÖ: 2,3 besök per patient och år. RÖ: 2,3 besök per patient och år. Synpraxis: 1,6 besök per patient och år. Tiberias: 1,7 besök per patient och år. Det finns skillnader mellan patientgrupperna hur många besök per år som görs. Exempelvis patienter som får injektioner kommer relativt ofta medan andra patienter bara kommer en enstaka gång.

Kataraktoperationer som reopereras inom 28 dagar från första operation	Regionens uppföljning Dialog		1 g/år	Detta är en parameter som inte fångats korrekt i den framtagna rapporten och framåt kommer denna parameter att registreras via KVÅ-kod. Reoperationer är sällan förekommande men en viktig kvalitetsparameter.
Ögonbottenfotografering inom medicinskt måldatum	Dialog Uppföljningsparameter under utveckling	Rutin för uppföljning. Andel patienter inom måldatum från 2024.	1 g/år	Capio: 47,9%. NÖ: 6,3%. RÖ: 34,4%. Synpraxis: 65,2%. Tiberias: 75%.

Nedan ses fördelning av besök, insatser och operationer mellan respektive leverantör.

	Capio	NÖ	RÖ	Synpraxis	Tiberias	Summa
Besök	18%	26%	36%	11%	9%	100%
Insatser	12%	21%	55%	10%	3%	100%
Kataraktoperationer	41%	45%	13%			100%

Produktionsstatistik det vill säga antal besök, insatser och kataraktoperationer per månad (utifrån ersättningsrapport):

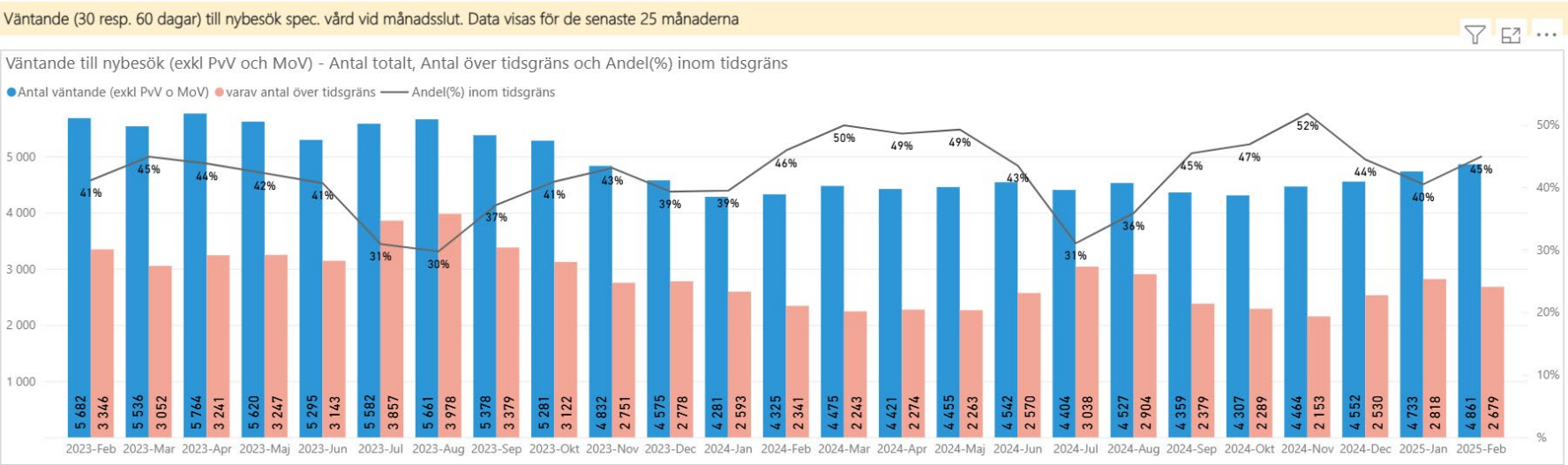
Hälso- och sjukvård i rimlig tid

Uppföljningskriterier	Uppföljningsmetod/ källa	Mått/Mätetal	Periodicitet	Resultat
Telefontillgänglighet	Granskning/kontroll	Enligt regelbok	1 g/år	Alla leverantörer uppfyller kravet på telefontid minst två (2) timmar varje helgfri vardag enligt regelboken.
Tillgänglighet för nybesök för samtliga - väntande patienter	Regionens uppföljning	Enligt regelbok	1 g/mån	Se diagram nedan som omfattar alla leverantörer inklusive ögonsjukvård inom RÖ som ligger utanför vårdvalsuppdraget.

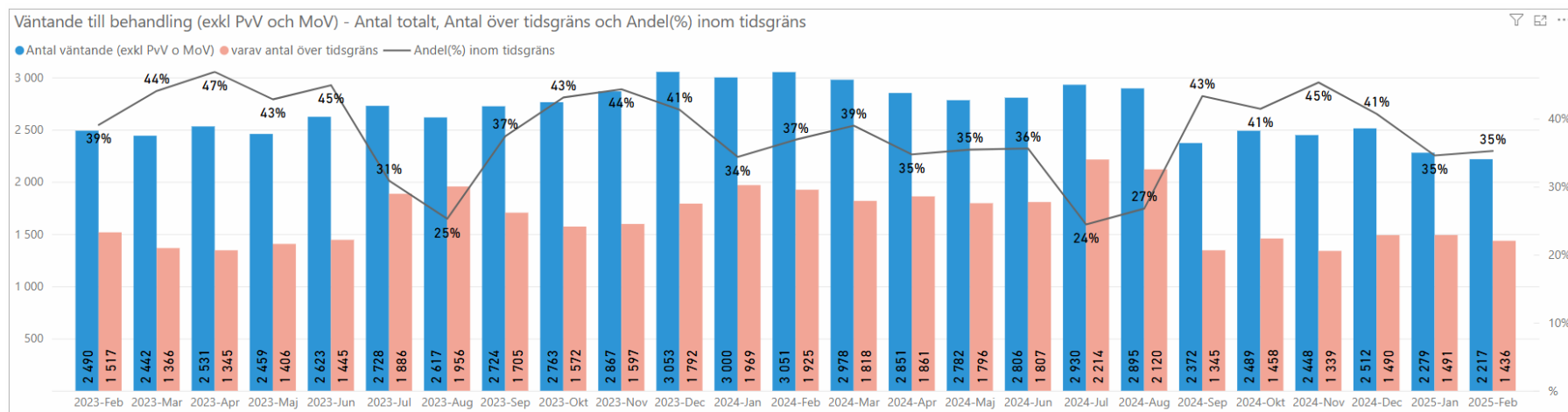
				Antalet väntande patienter på nybesök var 4552 i december 2024 (4832 i december 2023 och 5876 i december 2022). Antalet patienter som har väntat längre än 60 dagar var 2530 i december 2024 (2778 i december 2023 och 3551 i december 2022). Andelen inom 60 dagar var 44% i december 2024. Tillgänglighetsstatistiken kan påverkas av att väntetider inte registrerats korrekt.
Tillgänglighet för kataraktoperationer - väntande patienter	Regionens uppföljning	Enligt regelbok	1 g/mån	Se diagram nedan som omfattar alla leverantörer med tilläggsuppdrag inklusive ögonsjukvård inom RÖ som ligger utanför vårdvalsuppdraget. Antalet väntande patienter på behandling var 2512 i december 2024 (3054 i december 2023 och 2481 i december 2022). Antalet patienter som har väntat längre än 60 dagar var 1490 i december 2024 (1792 i december 2023 och 1450 i december 2022). Andelen inom 60 dagar var 41% i december 2024. Tillgänglighetsstatistiken kan påverkas av att väntetider inte registrerats korrekt.
Återbesök inom medicinskt måldatum	Regionens uppföljning	Enligt regelbok	1 g/mån	Capio: 50,5% (44%) Norrköpings ögonklinik: 51% (69%) RÖ: 46,3 (52%) (ej begränsat till vårdval utan inkluderar hela uppdraget) Synpraxis: 69,8% (87%) Tiberias: 86,5% (100%)

				Hos de privata leverantörerna har antalet återbesök ökat mellan 2023 och 2024.
--	--	--	--	--

Väntande till nybesök (ej begränsat till vårdval utan inkluderar hela uppdraget för RÖ):

Väntande till behandling (ej begränsat till vårdval utan inkluderar hela uppdraget för RÖ):

Uppföljning av tillgänglighet utifrån generalplan

Mått	Målvärde år 2024	Capio	NÖ	RÖ - OBS *	Synpraxis	Tiberias
Nybesök inom 60 dagar	10-procentenheters förbättring jämfört med samma månad år 2023 alternativt 85% eller högre.	58%	67%	19%	63%	38%
Behandling/åtgärd inom 60 dagar	10-procentenheters förbättring jämfört med samma månad år 2023 alternativt 85% eller högre.	64%	85%	59%	Ej aktuellt	Ej aktuellt
Väntande längre än 180 dagar till nybesök	10-procentenheters förbättring jämfört med samma månad år 2023 alternativt att andelen långväntare är 5% eller lägre av totalt antal väntande.	6%	6	58%	8%	13%
Väntande längre än 180 dagar till operation/åtgärd	10-procentenheters förbättring jämfört med samma månad år 2023 alternativt att andelen långväntare är 5% eller lägre av totalt antal väntande.	1%	0%	18%	Ej aktuellt	Ej aktuellt
Återbesök inom medicinskt måldatum	88% eller högre	51%	51%	46%	70%	87%

* RÖ omfattar både vårdvalsuppdraget och uppdraget enligt beställningen

Kompetens

Uppföljningskriterier	Uppföljningsmetod/ källa	Mått/Mätetal	Periodicitet	Resultat
Enhetens bemanning och kompetens	Beskrivning/redovisning av enhetens bemanning		1 g/år	Alla leverantörer har specialistläkare inom ögon samt ögonsjuksköterskor i varierande grad. Några leverantörer arbetar aktivt med att ha specialutbildade optiker i verksamheten. Regionens ögonklinik har påverkats i hög grad av omställningsarbetet som inneburit varsel, anställningsstopp och besparingskrav under året.
Strategier för kompetensutveckling	Beskrivning/redovisning av kompetensutveckling på enheten		1 g/år	Capio: Koncernen Capio har ett utbildningsprogram, Capio Academy, som erbjuder olika utbildningar för personalen. Optiker vidareutbildar sig i hög utsträckning inom glaukom och diabetes. Norrköpings ögonklinik: Norrköpings ögonklinik arbetar aktivt med kompetensutvecklingsplaner för alla medarbetare. De har under 2024 handlett en ögonläkare till kataraktoperatör. RÖ: Exempel på kompetensutveckling är vidareutbildning för undersköterskor och sjuksköterskor som ses som attraktivt. ST-läkare har möjlighet att fördjupa sig under sin utbildningstid. Samtliga specialister har planer för subspecialisering. Möjlighet finns

				till undervisningsuppdrag och forskning vid kliniken. Synpraxis: Synpraxis har vidareutbildat undersköterskor internt för att de ska kunna arbeta självständigt med vissa förundersökningar. Tiberias: Tiberias har påbörjat arbete med att växla över vissa arbetsuppgifter från läkare till sjuksköterska.
Beskrivning av befintliga underleverantörer och den vårdtjänst de utför	Beskrivning/redovisning			Capio: Konsultläkare. Norrköpings ögonklinik: Konsultläkare. RÖ: Anlitade Tiberias som underleverantör i slutet av året i samband med avauktisation. Alla leverantörer som har underleverantörer har skickat in lista på vilka underleverantörer som anlitats.
Kompetensnivå	Regionens uppföljning	Andel läkarbesök i förhållande till totalt antal genomförda besök	1 g/år	Capio: 91% (93%) Norrköpings ögonklinik: 78% (72%) RÖ: 55% (55%) Synpraxis: 99% (73%) Tiberias: 99% (100%)
Personals villkor enligt 5.6 Försäkringar och 5.14 Kollektivavtal	Dialog		1 g/år	En av leverantörerna har bytt bolag, övriga oförändrat.

Vårdprocesser/Patientflöden

Uppföljningskriterier	Uppföljningsmetod/ källa	Mått/Mätetal	Periodicitet	Resultat
Följsamhet till Nationella medicinska riktlinjer (där det saknas Regionala) och REK-listan läkemedel	Beskrivning av verksamheten i dialogmöte		1 g/år	Alla leverantörer beskriver att de följer regionala och nationella medicinska riktlinjer samt REK-listan läkemedel.
Samverkan med vårdgrannar, i vårdkedjan och inom vårdvalet – Nytt 2024	Dialog		1 g/år	Leverantörerna upplever att samverkan är god med vårdcentraler och optiker. Samrådsmötena ses som värdefulla. Dock upplever alla leverantörer att det finns brister i samverkan mellan leverantörerna inom vårdvalet.
Förekomst av privat- eller försäkringsfinansierad vård	Dialog. - information till patient - åtgärder till åtskildhet	Ej påverkan på avtalad vård	1 g/år	Capio, NÖ och Synpraxis bedriver privat- och försäkringsfinansierad vård. Denna vård bedrivs helt åtskild från uppdraget enligt vårdvalet.

Desirée Hallberg och Stina Öberg

Avtalsansvariga vårdval ögon